ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1975

Vyhlásené: 11.12.1975 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

135

NARIADENIE VLÁDY
Československej socialistickej republiky
zo 4. decembra 1975
o výnimočnom poskytovaní dôchodku niektorým pracujúcim dôchodcom

Vláda Československej socialistickej republiky nariaďuje podľa § 169 zákona č. 121/1975 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len „zákon“):

Nároky na starobný dôchodok pri trvalom zamestnaní

§ 1

Pracujúcemu, ktorý je zamestnaný po vzniku nároku na starobný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia (poistenia), sa poskytuje starobný dôchodok v nezmenenej výške, ak jeho hrubý zárobok nie je vyšší ako 800 Kčs mesačne.

§ 2

(1) Pracujúcemu, ktorý je zamestnaný po vzniku nároku na starobný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia (poistenia), sa poskytuje starobný dôchodok

a) až do výšky 1100 Kčs mesačne, ak je zamestnaný

1. vo výrobe (priemyselnej, ťažobnej, poľnohospodárskej, lesnej, stavebnej, včítane údržby a obnovy, vo výrobe stavebných hmôt, pri výstavbe, údržbe a obnove inžinierskych sietí a komunikácií, v družstevnej výrobe, v polygrafických prevádzkach, prípadne v ďalších výrobných odvetviach);
2. pri vykonávaní služieb, včítane opráv, údržby a iných obdobných prác smerujúcich k uspokojovaniu potrieb obyvateľstva
   - v organizáciách miestneho priemyslu, komunálnych služieb, vo výrobných družstvách, v rozpočtových organizáciách a zariadeniach národných výborov pre komunálne služby, v drobných prevádzkárňach národných výborov a v bytovom hospodárstve národných výborov a družstiev,
   - v obchode,
   - vo verejnom, závodnom a školskom stravovaní a v ubytovacích zariadeniach,
   - v zdravotníctve a v zariadeniach sociálnej starostlivosti, včítane opatrovateľskej služby,
   - vo verejnej doprave, včítane miestnej dopravy a v prevádzke pôšt a telekomunikácií,
   - pri prevádzke vodární a úpravní pitnej vody, včítane čerpacích staníc a mestských čistiarní odpadových vôd,
   - pri nákupe pôdohospodárskych výrobkov,
   - pri zbere surovín,

3. pri kuričských prácach, pri prácach pri údržbe a upratovaní a ako člen závodnej stráže, strážca alebo vrátnik, aj pokiaľ ide o práce vykonávané v iných odvetviach než v odvetviach uvedených pod č. 1 a 2;

b) v nezmenenej výške, ak vykonáva práce mimoriadnej dôležitosti v kľúčových odvetviach národného hospodárstva, o ktorých to rozhodne vláda Československej socialistickej republiky.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na pracujúcich vykonávajúcich administratívne práce.

§ 3

(1) Pracujúcemu, ktorý je zamestnaný po vzniku nároku na starobný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia, sa poskytuje tento dôchodok vo výške jednej polovice, pokiaľ nie je preňho výhodnejšia úprava podľa § 1 alebo § 2, ak jeho hrubý zárobok po vzniku nároku na starobný dôchodok podstatne poklesol; pritom je podmienkou, že podstatný pokles zárobku bol spôsobený skrátením pracovného úväzku alebo zmenou zamestnania.

(2) Za podstatný pokles zárobku pracujúceho sa považuje, ak mesačný hrubý zárobok pracujúceho je aspoň o tretinu nižší ako priemerný mesačný zárobok, z ktorého sa vypočítava starobný dôchodok, ale neobmedzený podľa § 14 ods. 4 zákona.

(3) Polovica starobného dôchodku sa vypočítava zo starobného dôchodku takej výšky, v akej by patril ku dňu, od ktorého sa priznáva polovica tohto dôchodku. Priemerný mesačný zárobok pracujúceho sa zisťuje z hrubých zárobkov dosiahnutých pred rokom, v ktorom mu vznikol nárok na starobný dôchodok; ak pracujúci bol po vzniku nároku na starobný dôchodok nepretržite zamestnaný a nepoberal starobný dôchodok ani jeho časť, zisťuje sa priemerný mesačný zárobok z hrubých zárobkov dosiahnutých pred rokom, v ktorom nastal podstatný pokles zárobku po vzniku nároku na dôchodok, ak je to pre pracujúceho výhodnejšie.

Nároky na dôchodok pri krátkodobom zamestnaní

§ 4

(1) Požívateľom starobného, vdovského a sirotského dôchodku z dôchodkového zabezpečenia (poistenia), ktorým by sa dôchodok nevyplácal alebo by sa krátil pri zamestnaní, sa poskytuje dôchodok v nezmenenej výške, ak je dôchodca krátkodobo zamestnaný po čas dojednaný najviac na 180 pracovných dní, pokiaľ dôchodca skutočne neodpracoval v takto dojednanom krátkodobom zamestnaní v kalendárnom roku viac než uvedený počet pracovných dní. Do počtu odpracovaných dní sa započítavajú aj dni, za ktoré dôchodcovi patrilo nemocenské, náhrada mzdy, u dôchodcov odmeňovaných mesačnou mzdou aj sviatky, i keď im náhrada mzdy za tieto dni nepatrí. Dni, za ktoré patrila náhrada mzdy za nevyčerpanú dovolenku, sa do počtu odpracovaných dní nezapočítavajú.

(2) Dôchodcom uvedeným v predchádzajúcom odseku sa poskytuje dôchodok v nezmenenej výške aj vtedy, keď sú zamestnaní s pracovným úväzkom takého rozsahu, že v kalendárnom roku nepresiahne 1200 pracovných hodín.

(3) Ak dôchodca vykonával v tom istom kalendárnom roku tak práce uvedené v odseku 1, ako aj práce uvedené v odseku 2, hodnotí sa každý deň, v ktorom vykonával práce uvedené v odseku 2, ako jeden pracovný deň; celkový čas trvania všetkých prác nesmie byť v kalendárnom roku dlhší ako 180 pracovných dní.

(4) V prípade zvýšenej potreby pracovných síl pri mimoriadnych udalostiach sa môže najvyšší časový rozsah prác ustanovený v predchádzajúcich odsekoch prekročiť. O rozsahu takého prekročenia a o tom, pre ktoré práce sa povoľuje, rozhodne v prípade jednotlivých mimoriadnych

udalostí pre organizácie riadené federálnymi ústrednými orgánmi vláda Československej socialistickej republiky, pre organizácie riadené ústrednými orgánmi republík a národnými výbormi vláda Českej socialistickej republiky a vláda Slovenskej socialistickej republiky.

Nároky na starobný dôchodok pri striedaní trvalého a krátkodobého zamestnania

§ 5

Pracujúcemu, ktorý po vzniku nároku na starobný dôchodok z dôchodkového zabezpečenia (poistenia) vykonával v kalendárnom roku striedavo zamestnania, pri ktorých patrí výhoda poberania starobného dôchodku (jeho časti) popri zárobku podľa § 2, 3 alebo 4, patrí táto výhoda vždy len po čas nepresahujúci spolu 180 pracovných dní; pritom sa do počtu týchto dní započítavajú tak dni odpracované v trvalom zamestnaní, ako aj dni odpracované v krátkodobom zamestnaní. Ustanovenia § 4 ods. 1 druhej a tretej vety a odsekov 2 a 3 platia aj tu.

Nároky na dôchodok pri prácach podľa dohody o pracovnej činnosti alebo pri poskytovaní služieb alebo opráv na základe povolenia národného výboru

§ 6

(1) Požívateľovi starobného dôchodku, ktorý vykonáva práce podľa dohody o pracovnej činnosti,[1]) sa poskytuje tento dôchodok len vo výške a za podmienok ustanovených v § 1, 2, 4 a 5 pre poskytovanie starobného dôchodku pri zamestnaní. Ustanovenia § 4 o výplate vdovského a sirotského dôchodku v nezmenenej výške platia obdobne. Ak nebol v dohode o pracovnej činnosti uzavretej na vykonanie práce podľa § 4 dohodnutý počet pracovných dní (odsek 1) alebo počet pracovných hodín (odsek 2), počíta sa jeden kalendárny týždeň doby, na ktorú bola dohoda o pracovnej činnosti uzavretá, za päť pracovných dní.

(2) Požívateľovi starobného dôchodku, ktorý poskytuje služby alebo opravy na základe povolenia národného výboru,[2]) sa poskytuje tento dôchodok len vo výške a za podmienok ustanovených v § 1 a 2 pre poskytovanie starobného dôchodku pri zamestnaní.

Spoločné ustanovenia

§ 7

Podľa tohto nariadenia sa pracujúcim rozumie pracovník v pracovnom pomere, člen výrobného družstva, člen jednotného roľníckeho družstva, vojak z povolania, príslušník Zboru národnej bezpečnosti a príslušník zboru nápravnej výchovy a pracujúci uvedený v § 3 písm. c) zákona;[3]) zamestnaním sa tu rozumie zamestnanie v pracovnom pomere, pracovná činnosť v pomere člena výrobného družstva a člena jednotného roľníckeho družstva, služba v ozbrojených silách a iné činnosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. a) zákona.[4])

§ 8

(1) Za dobu zamestnania (prác uvedených v § 6), po ktorú sa poskytuje starobný dôchodok alebo jeho časť, sa nárok na tento dôchodok nezvyšuje.

(2) Pracujúci si môže zvoliť miesto výplaty dôchodku zvyšovanie nároku na dôchodok. Uskutočnená voľba sa nemôže meniť pred uplynutím troch mesiacov; ak však ide o prípady uvedené v § 4, môže dôchodca kedykoľvek požiadať, aby sa mu miesto výplaty dôchodku zvyšoval nárok na starobný dôchodok. Doba zamestnania (prác uvedených v § 6) sa hodnotí pre zvýšenie nároku na dôchodok vo všetkých týchto prípadoch podľa všeobecných predpisov odo dňa nasledujúceho po uplynutí obdobia, za ktoré sa mu mesačná splátka dôchodku už vyplatila.

§ 9

Po dobu, po ktorú patrí podľa § 1 až 4, prípadne § 5 starobný dôchodok alebo jeho časť pri zamestnaní, sa dôchodok vypláca, i keď v tomto čase patrí dôchodcovi nemocenské.

§ 10

Organizácia je povinná uviesť v hlásení orgánu sociálneho zabezpečenia okolnosti, z ktorých je zrejmé, či ide o práce, pri ktorých je dôchodca zúčastnený na výhodách podľa tohto nariadenia, prípadne či ide o práce uvedené v § 6. Organizácia zodpovedá podľa platných predpisov za škodu vzniknutú neoprávnenou výplatou dôchodku.[5])

§ 11

(1) Pracujúci požívatelia starobných dôchodkov, ktorí sú zamestnaní vo výrobe, službách a ďalšími prácami uvedenými v § 2 ods. 1 písm. a) tohto nariadenia a ktorým sa po zvýšení podľa ôsmej časti zákona vypláca starobný dôchodok vo vyššej sume než 1100 Kčs mesačne, sú povinní do 31. januára 1976 ohlásiť trvanie takého zamestnania orgánu dôchodkového zabezpečenia, ktorý dôchodok vypláca.

(2) Ak v prípadoch uvedených v odseku 1 výška starobného dôchodku po zvýšení presahuje sumu 1100 Kčs mesačne, upraví sa vyplácaný starobný dôchodok na túto sumu začínajúc splátkou dôchodku splatnou vo februári 1976. Preplatky vzniknuté výplatou splátok starobného dôchodku vo vyššej sume než 1100 Kčs mesačne za február a marec 1976 sa nebudú vymáhať, ak dôchodca splnil svoju ohlasovaciu povinnosť.

(3) Pracujúci požívatelia starobných dôchodkov, ktorí vykonávajú administratívne práce v jednotných roľníckych družstvách a ktorým podľa tohto nariadenia už nepatrí dôchodok pri zamestnaní, sú povinní trvanie takého zamestnania ohlásiť do 10. januára 1976. Výplata dôchodku v týchto prípadoch sa končí splátkou dôchodku splatnou v januári 1976. Preplatky, ktoré by vznikli výplatou splátok dôchodku za január a február 1976 sa nebudú vymáhať, ak dôchodca splnil svoju ohlasovaciu povinnosť.

Záverečné ustanovenia

§ 12

Zrušuje sa nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 2/1971 Zb. o výnimočnom poskytovaní dôchodku niektorým pracujúcim dôchodcom.

§ 13

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. januárom 1976.

Dr. Štrougal v. r.

1) § 232 ods. 2 Zákonníka práce (úplné znenie č. 55/1975 Zb.); pri prácach vykonávaných podľa dohody o vykonaní práce podľa § 232 ods. 3 tohto zákonníka sa poskytuje starobný dôchodok v nezmenenej výške.

2) Zásady č. 20/1965 Zb.

3) Napr. členovia orgánov ľudovej kontroly, poslanci národných výborov, pokiaľ sú uvoľnení na výkon poslaneckej funkcie, advokáti.

4) Inou činnosťou je napr. činnosť členov orgánov ľudovej kontroly, poslancov národných výborov, pokiaľ sú uvoľnení na výkon poslaneckej funkcie, advokátov.

5) Povinnosť organizácií viesť záznamy a podávať hlásenia na účely sociálneho zabezpečenia a povinnosť nahradiť neprávom vyplatené dávky ustanovujú § 111 až 113 zákona a § 151 až 159 vyhlášky č. 128/1975 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.